

BALTIJAS JŪRAS EKOSISTĒMA – MUMS UN MŪSU BĒRNIEM

Kas ir Baltijas jūras ekosistēma?

Ekosistēma ir dzīvo organismu kopums, kas mājo vidē ar noteiktiem apstākļiem.

Baltijas jūras ekosistēma ir

unikāla ar savu salīdzinoši mazo sājumu, kas nodrošina vidi neatkārtojamam jūras un saldūdens sugu salikumam. Tādēļ jūs Rīgas līcī atradīsiet gan upēm raksturīgo līdaku, gan jūras iemītnieci pleksti.

Baltijas jūras ekosistēmu pastāvīgi apdzīvo vairāk nekā **6000 dažādu mikroorganismu, augu un dzīvnieku sugu**, sākot no ar neapbruņotu aci nesaredzamajiem virpotājjiem un kramaļģēm līdz pat 300 kg smagajiem pelēkajiem roņiem.

Ekosistēmas pakalpojumi ir visi labumi, ko jūras ekosistēma sniedz cilvēkam. Dažus mēs viegli izprotam, jo tos redzam un aktīvi izmantojam, bet par lielu daļu ikdienā pat neiedomājamies.

Kādus ekosistēmas pakalpojumus sniedz Baltijas jūra?

Apgādā cilvēku ar dažādiem produktiem, piemēram, zivīm, algēm, smilti

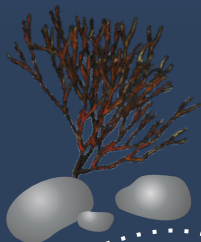
Vidējais Baltijas jūrā nozvejoto zivju daudzums gadā tiek lēsts apmēram miljonu tonnu

Regulē vides procesus, piemēram, klimatu un jūras ūdens kvalitāti

Vai jūs zinājāt, ka gada laikā Baltijas jūrā sastopamās ziemeļu ēdamgliemenes izfiltrē ūdens daudzumu, kas ir līdzvērtīgs visai jūrai, veicinot tā attīrīšanu?

Uztur un atbalsta ekosistēmas procesus, funkcijas un citus ekosistēmas pakalpojumus, piemēram, zivju nārsta vietas, vielu aprites ciklu

Akmeņainās zemūdens pļavas – rīfi – ir nozīmīgākās zivju nārsta vietas Latvijas piekrastē

Piedāvā nemateriālus labumus, piemēram, jūras vides izmantošanu atpūtai, mākslai, zinātnei

Aptaujas liecina, ka cilvēkiem ļoti būtiski ir labumi, ko grūti pārvērst naudas izteiksmē: dzīvā daba, ainava, jūra kā garīgās atpūtas un iedvesmas vieta

Ja Zemes ekosistēmas pārstās cilvēcei sniegt savus pakalpojumus, cilvēce ir lemta bojāejai. Ja Baltijas jūra pārstās sniegt savus pakalpojumus, mūsu dzīves kvalitāte būtiski samazināsies!

Ekosistēmu pieeja
jūrā ir jūras ekosistēmas
labumu saprātīga
izmantošana,
nepārsniedzot tās iespējas.

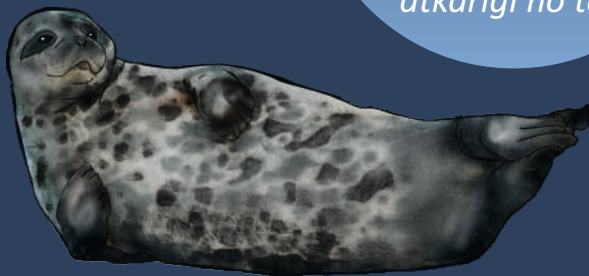
Kas ir ekosistēmu pieeja jūras pārvaldībā?

Ekosistēmas pieeja jūrā ir visaptveroša, zinātniski pamatota, integrēta pieeja cilvēka darbības pārvaldībai, lai noteiktu jūras ekosistēmai nelabvēlīgas ietekmes un veiktu efektīvus pasākumus šādu ietekmju mazināšanai, saglabājot ekosistēmas integritāti un ilgtspēju.

[Latvijas Republikas Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likums]

*Mēs, cilvēki,
esam jūras
ekosistēmas
būtiska sastāvdaļa.
Mēs to ietekmējam
un vienlaikus esam
atkarīgi no tās.*

Ekosistēmu pieeja nodrošinās, lai mums arī turpmāk
būtu pieejami jūras resursi un kvalitatīva vide.

Ekosistēmu pieejas princips ir nostiprinājies daudzos starptautiskos vides politikas dokumentos, no kuriem visietekmīgā ir Eiropas Savienības Jūras Stratēģijas pamatdirektīva. Tā paredz jau līdz 2020. gadam sasniegt labu vides stāvokli visās Eiropas jūrās.

Kā mēs varam iesaistīties ekosistēmas pieejas ieviešanā?

Līdz 2015. gada beigām Eiropas Savienības dalībvalstis, arī Latvija, izstrādās un 2016. gadā uzsāks ieviest **pasākumu programmu** laba vides stāvokļa sasniegšanai vai saglabāšanai jūrā. Latvijā to vadīs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Viens no būtiskiem ekosistēmu pieejas principiem ir dažādu ieinteresēto pušu iesaistīšana, kas uzsvērts arī direktīvā.

Tā ir iespēja katram, kam rūp Baltijas jūras ekosistēma, iesaistīties tās saglabāšanā. Interesējieties par ekosistēmas stāvokli, pārdomājiet, ko varat darīt, lai tas uzlabotos, un **aktīvi iesaistieties pasākumu programmas sagatavošanā un ieviešanā!** Katram no jums ir nenovērtējamas zināšanas, kas var palīdzēt!

Katrs var dot ieguldījumu, šie ir tikai daži piemēri:

Jūras piekastes apmeklētāji

Savāciet aiz sevis atkritumus, informējiet atbildīgās institūcijas par naftas piesārņojumu

Zvejnieki

Nepārsniedziet pieļaujamos zivju nozvejas limitus, izmantojiet zvejas rīkus, kas samazina putnu un roņu piezveju

Kuģniecības kompānijas

Izmantojiet netoksiskas kuģu krāsas, rūpējieties par balastūdeņu atbildīgu apsaimniekošanu

Jūras plānotāji

Plānojiet saimniecisko darbību jūrā tā, lai netiktu traucēti būtiski ekosistēmas procesi